

1 Istnienie postępowania w sprawie wydania nakazu zapłaty

1.1 Zakres i postępowanie

Tak. W przepisach postępowania cywilnego przewiduje się postępowanie w sprawie nakazu zapłaty (*Mahnverfahren*), którego celem jest zaspokojenie roszczeń pieniężnych, które prawdopodobnie zostaną uznane przez dłużnika. Postępowanie to reguluje art. 688 i nast. kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozessordnung*).

1.1.1 Jakiego rodzaju roszczeń są kwalifikowalne (np. tylko roszczenia pieniężne, tylko roszczenia wynikające ze zobowiązań umownych itp.)?

Postępowanie to ma zasadniczo zastosowanie w przypadku roszczeń związanych z zapłatą konkretnej kwoty pieniężnej w euro.

Nie można go jednak stosować w przypadku:

roszczeń wynikających z umowy kredytu konsumenckiego o oprocentowaniu wyższym niż 12 punktów procentowych powyżej podstawowej stopy procentowej,

roszczeń, których dochodzenie jest związane ze spełnieniem świadczenia wzajemnego przez wierzyciela, który jeszcze tego nie uczynił, jeżeli doręczenie nakazu zapłaty musiałoby się odbyć przez obwieszczenie ze względu na fakt, że adres pozwanego jest nieznany.

1.1.2 Czy istnieje górny pułap wartości roszczenia (wartości przedmiotu sporu)?

Nie istnieje pułap wartości roszczenia.

1.1.3 Czy skorzystanie z postępowania jest fakultatywne czy obligatoryjne?

Skorzystanie przez wierzyciela z postępowania w sprawie nakazu zapłaty jest fakultatywne. Wierzyciel może dokonać wyboru między tym postępowaniem a postępowaniem zwykłym.

1.1.4 Czy możliwe jest zastosowanie postępowania, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim?

Zasadniczo niemieckie postępowanie w sprawie nakazu zapłaty można również zastosować, jeżeli pozwany mieszka w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim. Należy jednak zauważyć, że zgodnie z art. 688 ust. 3 niemieckiego kodeksu postępowania cywilnego, gdy istnieje konieczność doręczenia nakazu zapłaty za granicą, postępowanie w sprawie nakazu zapłaty ma zastosowanie tylko wówczas, gdy przewiduje to niemiecka ustawa o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń (*Anerkennungs- und Vollstreckungsausführungsgesetz*). Obecnie stosuje się ją w przypadku wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej oraz Islandii, Norwegii, Szwajcarii i Izraela.

1.2 Sąd właściwy

Sądem o właściwości wyłącznej do celów postępowania w sprawie nakazu zapłaty jest sąd rejonowy (*Amtsgericht*) właściwy dla powoda. Właściwość określa się na podstawie miejsca zamieszkania osoby fizycznej lub, w przypadku osoby prawnej, jej siedziby. W wielu krajach związkowych Niemiec utworzono centralne wydziały właściwe dla spraw z zakresu nakazów zapłaty (*Mahngerichte*) – np. w Sądzie Rejonowym Wedding w Berlinie. Oznacza to, że w danym kraju związkowym właściwość w zakresie postępowania w sprawie nakazu zapłaty posiada kilka sądów rejonowych lub nawet tylko jeden sąd rejonowy. W takich przypadkach sądem właściwym dla powoda jest *Mahngericht* właściwy dla jego miejsca zamieszkania.

Jeżeli na terenie Niemiec nie ma sądu właściwego dla powoda, właściwość wyłączna przysługuje Sądowi Rejonowemu Wedding w Berlinie. Jeżeli na terenie Niemiec nie ma sądu właściwego dla pozwanego, sądem właściwym jest sąd rejonowy, który byłby właściwy w tym sporze niezależnie od właściwości rzeczowej (na ogół sądy rejonowe są właściwe wyłącznie w przypadku roszczeń nieprzekraczających kwoty 5000 euro). Również w tym przypadku w niektórych krajach związkowych mogą istnieć centralne wydziały właściwe do rozpoznawania spraw dotyczących nakazów zapłaty.

1.3 Wymogi formalne

1.3.1 Czy skorzystanie ze standardowego formularza jest obowiązkowe? (Jeżeli tak, gdzie można pobrać taki formularz?)

Jeżeli istnieje formularz danego oświadczenia lub wniosku, skorzystanie z takiego formularza jest obowiązkowe. Dostępne są na przykład formularze pozwu o wydanie i wniosku o ponowne doręczenie nakazu zapłaty i tytułu wykonawczego.

We wszystkich krajach związkowych postępowanie w sprawie nakazu zapłaty odbywa się w sposób zautomatyzowany. W tym przypadku pozew można złożyć na formularzu w wersji papierowej albo w drodze elektronicznej wymiany danych. Szereg producentów oprogramowania oferuje programy przeznaczone do elektronicznego składania pozwów w zautomatyzowanym postępowaniu w sprawie nakazu zapłaty. W niektórych sądach rejonowych istnieje również możliwość składania pozwów za pośrednictwem internetu.

Formularze w wersji papierowej stosowane w postępowaniu w sprawie nakazu zapłaty można nabyć w sklepach papierniczych.

1.3.2 Czy istnieje przymus adwokacki?

Nie, nie istnieje przymus adwokacki.

1.3.3 Jak bardzo szczegółowo należy opisać roszczenie?

Nie ma konieczności szczegółowego opisu podstaw roszczenia. Wymagane jest jedynie krótkie określenie przedmiotu roszczenia i wskazanie konkretnej żądanej kwoty. Należy wypełnić w tym celu pola w formularzu przygotowanym na potrzeby postępowania w sprawie nakazu zapłaty. Roszczenia główne i uboczne należy wykazać osobno.

1.3.4 Czy konieczne jest przedstawienie dowodów pisemnych dotyczących danego roszczenia? Jeżeli tak, jakie dokumenty są dopuszczalne jako dowody?

Nie trzeba przedstawiać żadnych dowodów z dokumentów na poparcie dochodzonych roszczeń.

1.4 Odrzucenie pozwu

Pozew o wydanie nakazu zapłaty zostanie odrzucony, jeżeli postępowanie w sprawie nakazu zapłaty jest niedopuszczalne; jeżeli sąd, do którego skierowano pozew, nie jest sądem właściwym lub jeżeli pozew o wydanie nakazu zapłaty nie spełnia wymogów formalnych. Pozew zostanie również odrzucony, jeżeli nakaz zapłaty można wydać tylko w odniesieniu do części roszczenia. Przed odrzuceniem pozwu powód musi zostać wysłuchany.

Przed wydaniem nakazu zapłaty sąd nie bada, czy roszczenie jest zasadne.

1.5 Odwołanie

Co do zasady, od odmowy wydania nakazu zapłaty nie przysługuje środek odwoławczy. Istnieje możliwość wniesienia natychmiastowego środka zaskarżenia (*sofortige Beschwerde*), ale wyłącznie wówczas, gdy pozew przesłano w formie pozwalającej jedynie na przetwarzanie automatyczne, przy

czym nastąpiło jego odrzucenie ze względu na opinię sądu, że nie nadaje się on do elektronicznego przetwarzania przez sąd; w praktyce przepis ten ma jednak niewielkie znaczenie.

1.6 Sprzeciw

Od doręzonego nakazu zapłaty pozwanemu przysługuje sprzeciw, przy czym pozwany powinien go wnieść w terminie dwóch tygodni. Istnieje jednak możliwość wniesienia sprzeciwu po upływie tego terminu, pod warunkiem że nie wydano tytułu wykonawczego.

W przypadku doręczenia nakazu zapłaty pozwany otrzymuje formularz na potrzeby wniesienia sprzeciwu. Skorzystanie z formularza jest jednak fakultatywne. Oznacza to, że sprzeciw można wnieść również w innej formie; jedynym formalnym wymogiem jest to, by miał on formę pisemną.

1.7 Skutek wniesienia sprzeciwu

Jeżeli pozwany podważy zasadność roszczenia w terminie, nie istnieje możliwość wydania tytułu wykonawczego, a zatem nie można przeprowadzić postępowania egzekucyjnego na podstawie nakazu zapłaty dotyczącego określonego roszczenia. Sprawa nie zostanie jednak następnie rozpatrzona automatycznie w trybie postępowania zwykłego. Wymaga to złożenia wniosku z wyraźnym żądaniem przeprowadzenia postępowania zwykłego w danej sprawie i może to uczynić każda ze stron postępowania w sprawie nakazu zapłaty. Powód może zdecydować się na złożenie takiego wniosku, gdy tylko dowie się o sprzeciwie; może nawet – z wyprzedzeniem – dołączyć wniosek do samego pozwu o wydanie nakazu zapłaty.

1.8 Skutek niewniesienia sprzeciwu

1.8.1 Co należy zrobić, aby nakaz zapłaty stał się tytułem wykonawczym?

Sąd wydaje tytuł wykonawczy po wniesieniu odpowiedniego wniosku. Wniosku nie można złożyć przed upływem terminu przeznaczanego na wniesienie sprzeciwu; wniosek musi zawierać oświadczenie, czy i jakich płatności dokonano w związku z nakazem zapłaty. Jeżeli dokonano płatności częściowych, wnioskodawca musi odpowiednio zmniejszyć kwotę wskazaną we wniosku.

1.8.2 Czy orzeczenie to jest prawomocne czy nadal istnieje możliwość, aby pozwany odwołał się od tego orzeczenia?

Tytuł wykonawczy jest równoważny tymczasowo wykonalnemu wyrokowi zaocznemu. Można go zaskarżyć w terminie dwóch tygodni od doręczenia.

Ostatnia aktualizacja: 17/06/2022

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.